

ПРОГРАМИ
ДОДАТКОВИХ ВИПРОБУВАНЬ
на стратегічному та оперативному рівні
військової освіти
(для осіб, які мають освіту, що відрізняється
від спеціальності вступу)

1. Для кандидатів на навчання за спеціальністю 256 “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)”:

Кандидат повинен знати:

Міжнародна безпека та міжнародні відносини:

Основи функціонування сучасної системи міжнародної безпеки. Зовнішньополітичний курс України в умовах трансформації системи міжнародних відносин. Пріоритети безпекової політики України на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин. Оцінювання зовнішньополітичної обстановки навколо України. Європейський Союз у системі сучасних міжнародних відносин. Перспективи європейської інтеграції України. Трансформація Північноатлантичного Альянсу у сучасних умовах.

Національна безпека:

Основні положення національної безпеки України. Основні положення воєнної безпеки України. Основи воєнної політики України. Актуальні проблеми впливу безпекового середовища на національну та воєнну безпеку України та шляхи його стабілізації. Основи всеохоплюючої оборони України. Основи функціонування сектору безпеки і оборони України.

Література для підготовки:

Міжнародна безпека та міжнародні відносини:

1. Конституція України.
2. Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” від 1 липня 2010 року № 2411 (із змінами).
3. Закон України “Про національну безпеку України” від 21 червня 2018 року № 2469-VIII.
4. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України. Указ Президента України від 26.08.2021 № 448/2021.
5. Міжнародні відносини і зовнішня політика України: підручник / [І. П. Козинець, В.С. Клименко та ін.]. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. – 284 с.
6. Основи зовнішньої політики України: підручник / [Ю.В. Пунда, І.П. Козинець та ін.]. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. – 240 с.

Національна безпека:

7. Конституція України.
8. Закон України “Про національну безпеку України” від 21 червня 2018 року № 2469-VIII.
9. Закон України “Про основи національного спротиву”, від 16 липня 2021 року № 1702-IX.
10. Стратегія національної безпеки України. Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020.
11. Стратегія воєнної безпеки України. Указ Президента України від 25 березня 2021 року № 121/2021.
12. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підручник / [О.П. Дузь-Крятченко, Ю.В. Пунда, В.П. Грищенко та ін.]. – К.:

НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2022. – 444 с.

13. Основи воєнної безпеки України: підручник / [О.П. Дузь-Крятченко, П.М. Грицай, В.П. Грищенко та ін.]. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2021. – 204 с.

2. Для кандидатів на навчання за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил)”:

Кандидат повинен знати:

Призначення, склад, завдання Збройних Сил України. Призначення, склад, завдання Сухопутних військ Збройних Сил України.

Загальні положення загальновійськового бою. Організаційна структура, тактико-технічні характеристики озброєння і військової техніки підрозділів механізованого (мотопіхотного, танкового) батальйону (роти).

Загальні положення розташування підрозділів на місці. Підготовка розташування на місці. Здійснення розташування на місці. Органи безпосередньої та сторожової охорони: склад, призначення, характер дій. Основи пересування механізованого (мотопіхотного, танкового) батальйону (роти).

Загальні положення оборонного бою механізованого (мотопіхотного, танкового) батальйону (роти). Підготовка та ведення оборонного бою механізованого (мотопіхотного, танкового) батальйону (роти). Всебічне забезпечення оборонного бою.

Загальні положення наступального бою механізованого (мотопіхотного, танкового) батальйону (роти). Підготовка та ведення наступального бою механізованого (мотопіхотного, танкового) батальйону (роти). Всебічне забезпечення наступального бою.

Література для підготовки:

1. ВД 7-05(03).01. ДОКТРИНА “Сухопутні війська Збройних Сил України”. Командування Сухопутних Військ Збройних Сил України, вересень 2020 року.

2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України. Частина II (батальйон, рота) – К.: КСВ ЗС України, 2016. – 225 с.

3. Порядок роботи службових осіб управління військової частини під час підготовки оборонного бою: навч. посіб. / [Лісневський В.В., Музиченко Д.П., Голованов А.В. та інші]. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. – 180 с.

4. Робота командира на місцевості: навч. посіб. / [Музиченко Д.П., Шерихов І.В., Марченко О.М. та інші]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019, – 244 с.

5. Навчальний комплект військових частин (підрозділів): навч. посіб. / [Борищук В. І., Голованов А. В., Слупко А. В. та інші, за заг. ред. Лісневського В. В., Артамощенка В. С.]. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. – 348 с.

3. Для кандидатів на навчання за спеціальністю 254 “Забезпечення військ (сил)”:

Кандидат повинен знати:

Підтримка дій військ (сил):

Мета, завдання і заходи щодо інженерної підтримки військ (сил) у загальновійськовому бою.

Сутність інженерної підтримки бойових дій, її місце серед інших складових підтримки, вимоги, що до неї ставляться. Основні завдання інженерної підтримки бойових дій військ, сили та засоби, які залучаються для виконання завдань інженерної підтримки в основних видах бою. Найважливіші принципи інженерної підтримки та принципи бойового застосування інженерних військ.

Мета, основні завдання і заходи ХБРЯ захисту військ в основних видах бою. Мета ХБРЯ захисту військ як виду підтримки в бою. Завдання вогнеметних підрозділів в бою. Основні завдання екологічної безпеки у повсякденній діяльності військ. Заходи підтримання живучості військ в умовах ХБРЯ зараження. Заходи під час ліквідації наслідків ХБРЯ зараження. Заходи посилення захисту військ із застосуванням аерозолів.

Загальні положення організації геопросторової (топогеодезичної та навігаційної) підтримки військ (сил). Завдання геопросторової (топогеодезичної та навігаційної) підтримки військ (сил), порядок виконання, сили і засоби, які залучаються, їх можливості. Топографічна розвідка.

Логістичне забезпечення військ (сил):

норми навантаження боєприпасів, пального, продовольства і речового майна на автомобілі та причепи. Технічні характеристики обладнання, що використовується для виконання вантажувально-розвантажувальних робіт.

Матеріальне забезпечення підрозділів при підготовці та в ході ведення бою. Порядок забезпечення підрозділів різними матеріальними засобами.

Військове господарство. Організація і ведення військового господарства. Склад військового господарства і його основні завдання.

Матеріальне і торговельно-побутове забезпечення частин і підрозділів у мирний час. Порядок забезпечення підрозділів матеріальними засобами у мирний час. Джерела поповнення і порядок відпускання матеріальних засобів.

Норми забезпечення речовим майном солдатів, сержантів і офіцерів Збройних Сил України.

Загальні положення організації технічного обслуговування та відновлення ОВТ. Основні заходи з відновлення ОВТ, які здійснюються під час підготовки та в ході бою (маршу). Порядок укомплектування військ озброєнням та військовою технікою (ОВТ). Організація експлуатації, відновлення ОВТ, забезпечення боєприпасами та військово-технічним майном, захисту, охорони та оборони підрозділів технічного обслуговування та відновлення ОВТ. Призначення, організаційно-штатна структура та можливості підрозділів технічного обслуговування та відновлення ОВТ. Організація відновлення ОВТ у бою (на марші) та особливих умовах.

Морально-психологічне забезпечення дій військ (сил):

мета, основний зміст, завдання, форми та методи морально-психологічного забезпечення дій підрозділу. Зміст та завдання основних складових морально-психологічного забезпечення. Порядок роботи заступника командира підрозділу з морально-психологічного забезпечення в період підготовки та ведення бою (бойових дій). Організація та управління морально-психологічним забезпеченням бою (бойових дій). Вимоги керівних документів щодо організації морально-психологічного забезпечення військ (сил), його зміст та основні напрямки.

Зв'язок в бою і операції:

визначення управління військами. Вимоги до управління військами, їх характеристика. Система управління військами: складові частини та вимоги до системи управління, їх характеристика. Роль і місце зв'язку та автоматизації в процесі управління військами.

Визначення військового зв'язку. Завдання зв'язку. Вимоги до зв'язку як до процесу обміну інформацією в системі управління військами. Чим досягається виконання цих вимог, їх характеристика. Принципи організації зв'язку, їх характеристика

Визначення системи військового зв'язку, класифікація і принципи її побудови. Вимоги до системи зв'язку і шляхи їх досягнення. Структура системи військового зв'язку, характеристика її елементів. Вузли і лінії зв'язку, визначення та їх класифікація.

Загальна характеристика радіо, супутникового, радіорелейного, тропосферного, проводового зв'язку, зв'язку рухомими засобами, способи їх організації та характеристика. Зв'язок сигнальними засобами.

Література для підготовки:

Підтримка дій військ (сил)

1. Доктрина Командування Сил підтримки Збройних Сил України. //Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від. 29.09.2020 року – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 60 с.

2. Доктрина з інженерної підтримки застосування військ (сил). – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 37 с.

3. Тимчасова настанова з інженерного забезпечення Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗС України. – 2019.

4. Кодекс Цивільного захисту України // введений в дію рішенням Верховної Ради України з 01.07.2013. – 114 с.

5. Доктрина Командування Сил підтримки Збройних Сил України. //Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від. 29.09.2020 року – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 60 с.

6. Настава з радіаційного, хімічного, біологічного захисту Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗСУ. 2017. – 82 с.

7. Настава з топогеодезичного та навігаційного забезпечення Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗСУ, 2017. – 108 с.

8. Настава “Підготовка геопросторових даних”. – К.: РВЦ ЗСУ, 2020. – 47 с.

9. Інструкція про використання топографічних, спеціальних, цифрових (електронних) карт у Збройних Силах України. – К.: РВЦ ЗСУ, 2016. – 58 с.

Логістичне забезпечення військ (сил)

1. Доктрина Об'єднана логістика.
2. Бойовий статут Сухопутних військ “Логістичні операції Сухопутних військ Збройних Сил України” (тактичний рівень) - К.: КСВ ЗСУ, 2021.
3. Бойовий статут Сухопутних військ “Операції з розміщення військ” (тактичний рівень) - К.: КСВ ЗСУ, 2021.
4. Військовий тил. Частина 1. Основи тилового забезпечення військових частин (підрозділів), тактичних груп. Навчальний посібник – К.: НУОУ. 2020.
5. ДСТУ В 8821-1:2018. Стандартизація у сфері озброєння та військової техніки. Частина 1. Основи терміни та визначення.
6. Військовий стандарт 01.310.001. Матеріально-технічне забезпечення військ (сил). Основні терміни та визначення Частина 2.

Морально-психологічне забезпечення дій військ (сил)

1. “Гібридна війна” Росії проти України: інформаційний вимір: навч. посіб. / Агаєв Н. А., Герасименко М. В., Дикун В. Г., Стасюк В. В. Київ: НДЦ ГП ЗС України, 2020. 186 с.
2. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України: підручник : у 2 ч. Ч. I. вид. 2-е, перероб. зі змін. та допов. / Н. А. Агаєв, В. Г. Дикун, В. С. Чорний та ін.; за заг. ред. В. В. Стасюка. Бровари: ТОВ “7БЦ”, 2020. 754 с.
3. Охорона психічного здоров'я в умовах війни / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова та ін. Київ : Наш формат, 2017. 1068 с.
4. Про Стратегію воєнної безпеки України: Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. Київ: АП України, 2021.

Зв'язок в бою і операції

1. Зв'язок військовий. Терміни та визначення: ДСТУ 3265-95. – [Чинний від 2005-01-01]. – К.: УкрНДІССІ, 1995. – 23 с. – (Національний стандарт України).
2. Військовий стандарт 01.112.001. Військова система стандартизації. Військовий зв'язок. Терміни та визначення. – К.: МОУ, 2006. – 25 с.
3. Доктрина Військ зв'язку та кібербезпеки. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 41 с..
4. Тимчасова настанова з організації зв'язку та інформаційних систем Збройних сил України. – К.: ГШ ЗСУ, 2017. – 130с.
5. Комплексна методика оцінки ефективності функціонування системи зв'язку Збройних Сил України. – К.: ГУЗІС, 2018. – 125 с.

4. Для кандидатів на навчання за спеціальністю “011 Освітні, педагогічні науки”:

Кандидат повинен знати:

Військова педагогіка як наука і мистецтво. Зв'язок військової педагогіки з іншими науками. Джерела розвитку військової педагогіки. Методи дослідження у військовій педагогіці.

Становлення військової педагогіки як окремої галузі педагогічної науки. Науково-педагогічна спадщина Михайла Драгомирова.

Актуальні проблеми розвитку сучасної військової педагогіки. Професійні вимоги до військового педагога.

Військово-педагогічний процес як цілісне явище (загальна характеристика). Єдність навчання, виховання та розвитку військовослужбовців.

Закономірності, принципи та підходи до навчання військовослужбовців. Програмне та навчально-методичне забезпечення військово-педагогічного процесу. Основні положення Концепції підготовки ЗСУ.

Цілепокладання у військово-педагогічному процесі.

Зміст навчання військовослужбовців, особливості його обґрунтування та розроблення.

Методи, прийоми, форми і засоби навчання військовослужбовців.

Навчальна література та її використання у військово-педагогічному процесу. Вимоги до сучасних підручників і посібників. Електронні засоби навчання, методи їх розроблення та використання у навчанні військовослужбовців.

Технології навчання військовослужбовців, їх класифікація.

Основні системи навчання військовослужбовців (лекційно-семінарська, кредитно-модульна, тьюторська), особливості їх упровадження у військово-педагогічний процес.

Суб'єкт-суб'єктний характер взаємодії військового педагога з військовослужбовцями як провідна умова організації військово-педагогічного процесу. Культура мовлення у професійно-педагогічній діяльності військового педагога. Стили педагогічної комунікації.

Контроль результатів навчання військовослужбовців, його основні функції, види, форми, методи і засоби.

Технологія оцінювання рівнів освітньо-професійної підготовки військовослужбовців. Критерії і норми оцінювання, облік успішності.

Система виховання військовослужбовців. Основні напрями, форми, методи виховання захисників і захисниць України. Діагностика рівнів вихованості військовослужбовців. Виховні заходи, методика їх підготовки та проведення (загальна характеристика).

Управління військово-педагогічним процесом, основні функції та методи.

Література для підготовки:

1. Виховна робота у Збройних Силах України : підруч. ; за заг. ред. Б. П. Андресюка. Чернівці : Місто, 2011. 408 с.

2. Військова педагогіка у професійній діяльності офіцера і сержанта: навч. посіб. у 2-х ч. Ч.1: Загальні основи педагогіки та військова дидактика / О.В. Бойко, Л.В. Коберський, В.М. Кожевников та ін. Львів : Вид-во АСВ, 2012. 448 с.

3. Вітченко А.О., Осьодло В.І., Салкуцан С.М. Технології навчання у вищій військовій школі: теорія і практика: навч.-метод. посіб. Київ : НУОУ, 2016. 272 с.

4. Наказ МО України від 22.02.2016 № 95 «Про затвердження Концепції підготовки Збройних Сил України».

5. Осьодло В.І., Поздишев С.О., Хміляр О.Ф. та ін. Психолого-педагогічні аспекти діяльності військового керівника : підруч. Київ : НУОУ, 2014. 354 с.